

By die robot in Eerstelaan

Marita van Aswegen

Vooraf

- Wat gebeur alles by 'n robot?
- Wat is jou houding teenoor mense wat by robotte bedel?

Marita van Aswegen

“Ek skryf graag oor dit wat ek daagliks sien en belewe en meng dit dan met ‘magic’. Mense, veral kinders, fassineer my. Ek glo aan mense se vermoëns om op te staan en die lewe in die gesig te kyk. Ek is in 'n wêreld waar kinders misbruik word, waar hulle min het. Tog het hierdie kinders eienskappe wat my aangryp ... Daarom het my stories baie keer 'n groot stuk werklikheid in.”

Bedelaars

- Die omstandighede van elke bedelaar is uniek. In breë trekke kan bedelaars hoofsaaklik in drie groepe verdeel word:
  1. die tradisionele bedelaar,
  2. die bedelaar by die robot
  3. en die bedelaar wat van huis-tot-huis bedel.
- Wat moet ons doen met bedelaars? **Moenie geld gee nie!** Nie by jou deur nie, nie by die verkeerslig nie en ook nie op straat nie. Ondersteun die organisasies in jou omgewing wat dienste aan hawe-loses lewer. Hierdie organisasies kry min subsidie van die staat en is self daarop aangewese om die middele wat hulle nodig het om 'n diens te lewer in te samel. Ondersteun hulle deur kos en tweedehandse klere te skenk. Bied ook jou tyd as vrywilliger aan.

Klanknabootsing

Strofes 1 en 2

twee pare voete girns oor die teer **a**

sy arm en nek is so styf en seer **a**

sy bene so lam van gister se staan **b**

arms linked in
ingehaak volg hy *meek*
gedwee waar hulle gaar **b**

motors se *tyres*
bande knars tot stilstand **c**

in die *can*
blikkie klingel vyf sent en 'n rand **c**

Hy ruik die **vis-en-tjipswinkel** van eerstelaan **d**

hier by die robot waar hy die dag omstaan **d**

Daar is ook 'n persoon wat die bedelaar lei (waarskynlik die tsotsi).

Die bedelaar is moeg. Hy het vorige dag ook lank gestaan om te bedel.

Hy loop stil en gewillig en gehoorsaam die persoon wat hom lei.

Hulle stop met knarsende bande; hulle kom dus vinnig tot stilstand.

Paarrym: eeff gghh

Strofes 3 en 4

sy arm word gepluk en geruk en hy skrik

Iemand ruk en pluk aan hom en dan val hy oor 'n pyp en swik sy voet..

toe sy voet dom oor 'n pyp eenkant toe

stumble swik

“ons beter geld kry, of ek los jou hier,”

Die tsotsi dreig dat hulle geld moet kry, anders los hy die blinde bedelaar by die verkeerslig.

hiss sis die **tsotsi** en sy *breath asem* ruik na bier

Klanknabootsing

sy hart klop vinnig soos dié van 'n bang kind

hoe sal hy weer sy *place to lie down lêplek* van hier af kan vind?

Hy is bang omdat die tsotsi dreig om hom nie huis toe te neem nie. Hy sal nie op sy eie by sy slaapplek kan kom nie.

die verkeerslig klik en die *enjins roar enjins brul* saam

Hy hoor hoe die lig groen word en die enjins wat brul of die motors wat wegtrek.

sy *dull eyes dowwe oë* *trembling bewend* opwaarts geslaan

Sy oë lyk dof – soos party blindes se oë lyk.

Strofes 5 en 6

Klanknabootsing

trieng, trieng lui 'n fiets se klokkie

hy buk af en trek aan sy stukkende sokkie

die verkeerslig klik en ^{sound of the tyres on the road} **bande skuur oor teer**

sy arm en ^{shoulder} **skouer** is so styf en seer

'n ^{car window} **motorruit** tjier af en ver weg ^{rumble} **dreun** 'n bus

as die dood hom tog net wil kom haal

dan kan hy vir ewig en altyd rus

die tsotsi skraap sy keel en ^{spit} **spoeg** 'n straal

Daar ry 'n fiets verby.

Paarrym

Die robot slaan oor na rooi en 'n motor se bande skuur oor die teer. Die bestuurder van die motor rem vinnig.

Die bedelaar is moeg.

Kruisrym

Hy wens om dood te gaan. Hy kan nie meer hierdie moeilike bestaan verduur nie.

Klanknabootsing

Strofes 7 en 8

geld klinkel in die blikkie en lê dan stil

die ^{doves tijp} duiwe koer en 'n kindjie ^{jest} jil

“mammie hy's blind,” piep 'n dogtertjie sag

hy draai sy kop skuins en hy wag

“hier is nog tien rand,” sê die vrou

“koop vir jou iets om aan te ^{chew} kou”

die verkeerslig klink en hy hou aan met wag

die tsotsi pluk hom aan sy seer arm en lag.

Geld word in die blikkie gegooi.

Die dogtertjie praat sag en wil nie hê die bedelaar moet haar hoor nie.

Hy draai sy kop skuins om te hoor of daar geld in die blikkie gaan val.

Die vrou gee vir die bedelaar tien rand sodat hy vir hom kos kan koop.

Mense soos die bedelaar sal altyd uitgebuit word deur ander wat lag (lekkerkry) oor die maklike manier waarop hulle geld kan kry.

Paarrym

Bronnelys

- Alle foto's verkry vanaf die internet skakel na die oorspronklike webwerf.